

ISSN
1859-3968

TẠP CHÍ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÙNG VƯƠNG
Tập 23, Số 2 (2021): 34-41

Email: Tapchikhoahoc@hvu.edu.vn Website: www.hvu.edu.vn

JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
HUNG VUONG UNIVERSITY
Vol. 23, No. 2 (2021): 34-41

VẬN DỤNG DẠY HỌC THEO GÓC ĐỂ DẠY HỌC CHỦ ĐỀ VẬT CHẤT VÀ NĂNG LƯỢNG TRONG MÔN KHOA HỌC LỚP 4

Trần Thị Mai Lan^{1*}, Đinh Quang Báo²

¹Khoa Khoa học Tự nhiên, Trường Đại học Hùng Vương, Phú Thọ

²Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, Hà Nội

Ngày nhận bài: 10/12/2020; Ngày chỉnh sửa: 07/4/2021; Ngày duyệt đăng: 09/4/2021

Tóm tắt

Dạy học theo góc có nhiều ưu điểm, giúp mở rộng sự tham gia, nâng cao hứng thú và cảm giác thoải mái của học sinh; học sinh được học sâu và hiệu quả bền vững; giáo viên có nhiều thời gian hơn cho hoạt động hướng dẫn người học. Kiến thức trong môn Khoa học lớp 4 đề cập đến các chủ đề: Con người và sức khỏe, vật chất và năng lượng, thực vật và động vật - đây là những kiến thức thuận lợi để giáo viên thiết kế các hoạt động học tập của học sinh theo góc nhằm hình thành và phát triển năng lực của người học. Trong bài báo này, chúng tôi đề cập đến vận dụng dạy học theo góc để dạy học chủ đề vật chất và năng lượng trong môn Khoa học lớp 4.

Từ khóa: *Dạy học theo góc, vật chất và năng lượng, Khoa học lớp 4.*

1. Đặt vấn đề

Môn Khoa học lớp 4 là môn học tìm hiểu về thế giới xung quanh, những hiện tượng khoa học và những vấn đề về thiên nhiên. Nội dung kiến thức của môn Khoa học lớp 4 gồm ba chủ đề: Con người và sức khỏe, vật chất và năng lượng, thực vật và động vật. Để khơi dậy tính tích cực trong hoạt động của học sinh, người giáo viên (GV) phải hình thành ở học sinh (HS) những tri thức môn học đồng thời cũng phải hình thành niềm tin khoa học cho các em. HS phải được hoạt động, được bộc lộ mình và được phát triển năng lực thông qua hoạt động học tập. Khi tổ chức cho học sinh học tập phải sử dụng phối hợp linh hoạt các phương pháp dạy học

(PPDH) có tác dụng phát huy tính tích cực của người học, trong đó có PPDH theo góc.

PPDH theo góc là một trong những PPDH tích cực để tổ chức hoạt động dạy học phù hợp với nội dung học tập và nhận thức của HS, từ đó HS dễ dàng khắc sâu kiến thức một cách vững chắc vì những kiến thức này là do các em tự phát triển ra dưới sự hướng dẫn và giúp đỡ của GV, tạo cho các em niềm say mê hứng thú trong học tập, phát triển tính tự giác, tích cực và khả năng tư duy của HS [1].

Thực tiễn cho thấy, mỗi cá nhân người học có đặc điểm tâm sinh lý riêng biệt, có nhu cầu nhận thức và năng lực khác nhau. Chính vì vậy, muốn phát huy tốt tính tích cực, tự lực và sáng tạo của HS thì một mặt GV cần soạn thảo tiến trình dạy học đáp ứng được sự phân

hóa HS. Mặt khác, tiến trình dạy học phải huy động tối đa các phong cách học tập (PCHT) khác nhau để người học có thể học sâu với đa phong cách học. GV có thể cung cấp những lựa chọn để một số HS có thể học tập độc lập, trong khi đó một số HS khác lại học tập cùng nhau hoặc đáp ứng những phong cách học tập khác nhau của HS như: Học qua nghiên cứu tài liệu; học qua phân tích dựa trên lý thuyết; học qua trải nghiệm, khám phá, làm thử; học qua thực hành áp dụng và học qua quan sát. Như vậy, quá trình dạy học vừa đảm bảo yêu cầu chung nhưng vẫn tôn trọng sự khác biệt trong học tập và chính sự thích ứng được với các khác biệt đó, chất lượng và hiệu quả dạy học được nâng cao.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Phương pháp nghiên cứu lý thuyết

- Nghiên cứu và tìm hiểu về lý luận dạy học theo góc.
- Nghiên cứu, phân tích chương trình và sách giáo khoa môn Khoa học lớp 4.

2.2. Phương pháp thực nghiệm sư phạm

- Thời gian thực nghiệm: Học kỳ 1 năm học 2020-2021.
- Địa điểm thực nghiệm: Tại khối 4 (lớp 4A, 4B, 4C, 4D) Trường Tiểu học Ninh Dân.
- Nội dung thực nghiệm: Tiến hành thực nghiệm 03 giáo án thiết kế vận dụng dạy học theo góc trong chủ đề vật chất và năng lượng.

3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

3.1. Khái niệm và hình thức tổ chức góc học tập

3.1.1. Khái niệm dạy học theo góc

Dạy học theo góc (DHTG) có thuật ngữ tiếng Anh là “teaching/learning in corners”, “working in corners”, hay “working with

areas”, được dịch là học theo góc, làm việc theo góc hay làm việc theo khu vực. DHTG là phương pháp dạy học mà trong đó GV tổ chức cho HS thực hiện cùng một nhiệm vụ hoặc thực hiện các nhiệm vụ khác nhau tại các vị trí cụ thể (góc) trong không gian lớp học đảm bảo cho HS học sâu.

Theo Nguyễn Lăng Bình và cộng sự (2009), DHTG là một kiểu tổ chức dạy học theo đó HS thực hiện các nhiệm vụ khác nhau tại các vị trí cụ thể trong không gian lớp học nhưng cùng hướng tới chiếm lĩnh một nội dung học tập [2].

Theo Nguyễn Tuyết Nga (2010), học theo góc là phương pháp học mà trong đó GV tổ chức cho HS thực hiện các nhiệm vụ khác nhau tại các vị trí cụ thể trong không gian lớp học đảm bảo cho HS học sâu và hiệu quả [4].

Theo Đỗ Hương Trà (2011), học theo góc là một mô hình dạy học theo đó HS thực hiện các nhiệm vụ khác nhau tại các vị trí cụ thể trong không gian lớp học nhưng cùng hướng tới chiếm lĩnh một nội dung học tập theo các phong cách học khác nhau [5].

Như vậy, khi nói đến dạy học theo góc người dạy cần tạo ra môi trường học tập với cấu trúc được xác định cụ thể, có tính khuyến khích, hỗ trợ và thúc đẩy HS tích cực học thông qua hoạt động, có sự khác nhau đáng kể về nội dung và bản chất của các hoạt động nhằm mục đích để HS được thực hành, khám phá và trải nghiệm.

3.1.2. Một số hình thức tổ chức các góc học tập

- Góc theo phong cách học:

Tại các góc sẽ có tư liệu và hướng dẫn nhiệm vụ giúp HS nghiên cứu nội dung để đạt được mục tiêu học tập theo các phong cách học khác nhau: Trải nghiệm, quan sát, phân tích, áp dụng. Có thể thực hiện mỗi nhóm HS làm việc tại mỗi góc đã lựa chọn hoặc có sự luân chuyển vị trí của mỗi nhóm

lần lượt tới các góc để thực hiện nhiệm vụ, tùy thuộc vào nội dung bài học để giáo viên thiết kế hoạt động học tập cho HS phù hợp và hiệu quả nhất [2-3].

+ Góc trải nghiệm: HS tiến hành thí nghiệm theo nhóm, quan sát hiện tượng, giải thích và rút ra nhận xét cần thiết. Phù hợp với đối tượng HS dựa trên trực giác nhiều hơn logic, họ thường sử dụng phân tích của người khác, thích cách tiếp cận kinh nghiệm thực tiễn. Họ thường hành động theo bản năng hơn là phân tích logic.

+ Góc quan sát: HS có thể quan sát mẫu vật thật, hoặc quan sát hình ảnh vật, thí nghiệm, hiện tượng trên màn hình máy tính hoặc tivi, rút ra kiến thức cần lĩnh hội. Phù hợp với đối tượng HS thích quan sát hơn hành động, thường sử dụng trí tưởng tượng để giải quyết vấn đề.

+ Góc phân tích: HS đọc tài liệu sách giáo khoa và tài liệu tham khảo để trả lời câu hỏi và rút ra kiến thức mới cần lĩnh hội. Phù hợp với đối tượng HS có cách tiếp cận vấn đề ngắn gọn và logic, coi trọng ý tưởng và khái niệm. Thích sự giải thích rõ ràng hơn là trình bày thực tế.

+ Góc áp dụng: HS đọc bản trợ giúp (chỉ đối với HS chọn góc áp dụng là góc xuất phát) hoặc thành viên của ba góc trên sau khi hoạt động xong nhiệm vụ của mỗi góc để lĩnh hội kiến thức mới thì tạo thành nhóm mảnh ghép ở góc áp dụng này, sau đó áp dụng kiến thức vừa lĩnh hội để giải bài tập hoặc giải quyết một vấn đề có liên quan đến thực tiễn. Phù hợp với đối tượng HS thích giải quyết vấn đề và vận dụng kiến thức của họ để tìm giải pháp cho vấn đề thực tế. Thích thử nghiệm những ý tưởng mới, mô phỏng và làm việc với các ứng dụng thực tế.

- Góc theo dạng hoạt động khác nhau:

Tại các góc HS được nghiên cứu nội dung để đạt được mục tiêu học tập theo các hình thức khác nhau: góc vẽ, góc sáng tạo, góc thảo luận, góc đọc,...

- Góc hỗn hợp:

Giáo viên có thể tổ chức các góc học tập theo cách tích hợp nội dung/chủ đề các môn học. Đối với môn Khoa học lớp 4, việc thiết kế góc theo phong cách học có vẻ thuận lợi hơn. HS được chọn góc theo sở thích và tương đối chủ động, độc lập trong việc thực hiện các nhiệm vụ. Do đó, các em được thay đổi trạng thái hoạt động qua các nhóm để lĩnh hội kiến thức mới nên cảm thấy hứng thú và thoải mái hơn.

3.2. Quy trình thực hiện theo góc

Dựa trên nghiên cứu của Nguyễn Lăng Bình (2009) [2] và Phan Thị Thanh Hội [3], chúng tôi xác định quy trình DHTG gồm 4 bước như sau:

- **Bước 1:** Phân tích mục tiêu, cấu trúc nội dung chương và xác định các nội dung có thể tổ chức hoạt động theo góc. Thông qua phân tích mục tiêu và nội dung kiến thức của toàn chương, xác định được những nội dung, bài học có thể thực hiện được bằng phương pháp DHTG, đồng thời cũng phải xác định được những PCHT phù hợp với từng nội dung của bài học đó.

- **Bước 2:** Thiết kế các hoạt động học theo góc:

+ Xác định mục tiêu bài học: Xác định mục tiêu kiến thức, kỹ năng, thái độ cho toàn bài và xác định mục tiêu từng góc học tập.

+ Xác định phương pháp và kỹ thuật dạy học: Phương pháp DHTG là chủ yếu nhưng cũng cần có thêm một số phương pháp khác phù hợp đã sử dụng như: Phương pháp thí nghiệm, học tập hợp tác theo nhóm... Kỹ thuật dạy học bao gồm: khăn trải bàn, sơ đồ tư duy, mảnh ghép, XYZ,...

+ Xác định phương tiện dạy học: GV cần chuẩn bị thiết bị, phương tiện và đồ dùng dạy học ở mỗi góc tạo điều kiện để HS tiến hành các hoạt động nhằm đạt mục tiêu dạy học.

+ Xác định tên mỗi góc và thiết kế nhiệm vụ học tập ở mỗi góc: Căn cứ vào nội dung bài học và điều kiện thực tế, GV có thể tổ chức

thành 3 hoặc 4 góc. GV có thể thiết kế các góc với các nhiệm vụ khác nhau về cùng một nội dung kiến thức. Nếu thiết kế theo cách này, mỗi người học chỉ học theo PCHT của họ và đỡ mất thời gian. Tuy nhiên, với cách học này, người học khi cần học theo PCHT khác sẽ gặp khó khăn. Cách thiết kế thứ 2, ở các góc có các nhiệm vụ khác nhau với nội dung kiến thức khác nhau nhưng hướng về một nội dung chính. Với cách thiết kế này HS phải luân chuyển qua các góc nên mất nhiều thời gian nhưng HS sẽ học được các cách học khác nhau để trở thành toàn diện. Ở một số nhiệm vụ hoặc ở góc áp dụng, GV có thể phải thiết kế bảng hỗ trợ kiến thức làm cơ sở cho việc vận dụng kiến thức của HS. Ngoài việc thiết kế các nhiệm vụ tại các góc học theo các PCHT cố định thì GV cần phải thiết kế thêm các nhiệm vụ bổ sung tại góc tự do để dành cho những HS, nhóm HS học tốt, hoạt động nhanh, hoàn thành các nhiệm vụ học tập sớm hơn thời gian quy định. Nhiệm vụ ở góc này nên thiết kế nhiệm vụ mang tính giải trí.

+ Thiết kế công cụ kiểm tra, đánh giá: GV thiết kế bộ công cụ để kiểm tra, đánh giá mức độ tiếp thu bài học của HS và giúp HS vận dụng kiến thức. Bộ công cụ đánh giá phải đảm bảo các mức độ dễ, trung bình, khó, đa dạng về mặt câu hỏi, đặc biệt phải có các câu hỏi vận dụng và tiếp thu kiến thức ngay trên lớp. Đồng thời, cần có các mẫu để HS tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng.

- **Bước 3:** Tổ chức hoạt động học theo góc:

+ Chuẩn bị phòng học: GV cần bố trí không gian lớp học theo các góc học tập đã thiết kế, mỗi góc có các tư liệu, thiết bị học tập cần thiết phục vụ cho PCHT hoặc hình thức hoạt động khác nhau tùy thuộc vào nội dung học tập cụ thể.

+ Tổ chức thực hiện các hoạt động học tập:

1) Đặt vấn đề, tạo tình huống học tập: GV tạo tình huống có vấn đề để HS hứng khởi vào bài mới. Nêu sơ lược về nhiệm vụ ở mỗi góc, thời gian tối đa để thực hiện nhiệm

vụ tại các góc; hướng dẫn HS chọn góc xuất phát theo sở thích. Đưa ra sơ đồ luân chuyển góc để nhóm HS lựa chọn trước khi bắt đầu học tại các góc, tránh tình trạng chuyển góc gây ra sự lộn xộn.

2) Tổ chức cho HS học tập tại các góc và luân chuyển góc: Trong quá trình học tập, GV thường xuyên theo dõi, phát hiện khó khăn của HS để hướng dẫn trực tiếp; đồng thời hướng dẫn HS luân chuyển góc và hoàn thành nhiệm vụ chuẩn bị báo cáo.

3) Tổ chức báo cáo: GV tổ chức cho các nhóm báo cáo và thảo luận kết quả ở góc cuối cùng trước lớp khi HS luân chuyển đủ qua các góc học tập. Trong một số trường hợp cần thiết, GV hoặc HS có thể giải thích ngắn gọn về nội dung học tập và chia sẻ kinh nghiệm để học tập ở các góc tốt hơn.

- **Bước 4:** Đánh giá kết quả học tập: Giáo viên sử dụng bộ công cụ đánh giá để kiểm tra kiến thức, kỹ năng mà HS đã rèn luyện được.

3.3. Vận dụng dạy học theo góc để dạy học chủ đề vật chất và năng lượng trong môn Khoa học lớp 4

- **Bước 1:** Phân tích mục tiêu, cấu trúc nội dung chương và xác định các nội dung có thể tổ chức hoạt động theo góc:

Thông qua việc phân tích mục tiêu, cấu trúc nội dung chủ đề vật chất và năng lượng trong môn Khoa học lớp 4, chúng tôi lựa chọn được các bài học phù hợp để DHTG, gồm: Bài 20. Nước có những tính chất gì?; Bài 21. Ba thể của nước; Bài 25. Nước bị ô nhiễm; Bài 27. Một số cách làm sạch nước; Bài 30. Làm thế nào để biết có không khí?; Bài 31. Không khí có những tính chất gì?; Bài 32. Không khí gồm những thành phần nào?; Bài 35. Không khí cần cho sự cháy; Bài 36. Không khí cần cho sự sống; Bài 37. Tại sao có gió?; Bài 45. Ánh sáng; Bài 47. Ánh sáng cần cho sự sống; Bài 50. Nóng, lạnh và nhiệt độ; Bài 52. Vật dẫn nhiệt và vật cách nhiệt.

Ví dụ minh họa quy trình DHTG Bài 25. Nước bị ô nhiễm.

- **Bước 2:** Thiết kế các hoạt động học theo góc:

+ Xác định mục tiêu bài học:

1) Kiến thức:

- Nêu được đặc điểm chính để phân biệt nước sạch và nước bị ô nhiễm.

- Giải thích tại sao nước ao, hồ thường đục và không sạch.

2) Kỹ năng: Làm được thí nghiệm lọc nước, quan sát tiêu bản dưới kính hiển vi

3) Thái độ: Giáo dục HS có ý thức bảo vệ môi trường sống nói chung và môi trường nước nói riêng. Rèn luyện những thói quen tốt trong cuộc sống hàng ngày để bảo vệ môi trường sống.

+ Xác định PPDH và thiết bị dạy học: PPDH sử dụng xuyên suốt bài học là DHTG, thiết bị dạy học là máy tính, sách giáo khoa môn Khoa học lớp 4, các phiếu học tập, các thiết bị dạy học được sắp xếp cụ thể ở mỗi góc như sau:

STT	Tên góc	Thiết bị, đồ dùng dạy học
1	Góc trải nghiệm	- Chai nước ao, hồ và nước máy sạch; bông; phễu; kính hiển vi, lamên. - Phiếu học tập số 1
2	Góc quan sát	- Hai cốc đựng nước nước ao, hồ và nước máy sạch. - Phiếu học tập số 2
3	Góc phân tích	- Sách giáo khoa môn Khoa học lớp 4 - Phiếu học tập số 3
4	Góc áp dụng (Nhóm mảnh ghép)	- Phiếu học tập số 4

+ Xác định các góc học tập và thiết kế nhiệm vụ cho mỗi góc học tập: Trong bài học này, với lượng kiến thức không quá khó và có thể tiến hành các thí nghiệm kiểm chứng nên có thể tổ chức 4 góc học tập tương ứng như bảng trên. Các nhiệm vụ học tập cho mỗi góc học tập như sau:

* Góc trải nghiệm:

Mục tiêu: Phân biệt được nước sạch và nước bị ô nhiễm qua một số đặc điểm từ kết quả thực hiện thí nghiệm.

Nhiệm vụ:

- Thực hiện thí nghiệm lọc nước ao, hồ và nước máy sạch qua phễu có lót bông.

- Lấy 1 giọt nước ao, hồ cho lên lamên để quan sát dưới kính hiển vi; Lấy 1 giọt nước máy sạch cho lên lamên để quan sát dưới kính hiển vi.

Sau đó hoàn thành phiếu học tập số 1.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

Em rút ra nhận xét gì sau khi tiến hành hai nhiệm vụ trên bằng cách hoàn thiện bảng sau:

	Nước ao, hồ	Nước máy sạch
Đặc điểm của miếng bông sau khi tiến hành lọc nước		
Kết quả quan sát giọt nước dưới kính hiển vi		

* Góc quan sát:

Mục tiêu: Phân biệt được nước sạch và nước bị ô nhiễm qua một số đặc điểm từ kết quả bằng mắt thường.

Nhiệm vụ: HS thực hiện rót chai nước

ao, hồ và chai nước máy sạch chưa lọc qua bông vào 2 cốc sạch trong, sau đó quan sát 2 cốc nước đó bằng mắt thường và so sánh với cốc nước đã lọc của góc trải nghiệm để hoàn thành phiếu học tập số 2.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 2

Sau khi quan sát các cốc nước ở nhiệm vụ trên, các em rút ra đặc điểm của từng loại nước theo bảng sau:

Loại nước	Đặc điểm
Nước ao, hồ	
Nước máy sạch	

* Góc phân tích:

Mục tiêu: Phân biệt được nước sạch và nước bị ô nhiễm qua một số đặc điểm từ kết quả nghiên cứu thông tin trong sách giáo khoa môn Khoa học lớp 4.

Nhiệm vụ: Nghiên cứu thông tin Bài 25. Nước bị ô nhiễm trong sách giáo khoa môn Khoa học lớp 4 (trang 52 - 53) để hoàn thành phiếu học tập số 3.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 3

1. Sau khi nghiên cứu thông tin Bài 25. Nước bị ô nhiễm, các em dự kiến kết quả ở hình 1 và 2 trong sách giáo khoa bằng cách hoàn thiện bảng sau:

	Nước ao, hồ	Nước máy sạch
Miếng bông được dùng để lọc chai nước nào bẩn hơn? Vì sao? (Hình 1)		
Có thể nhìn thấy gì khi quan sát giọt nước dưới kính hiển vi (Hình 2)		

2. Từ hình 3 và 4 trong sách giáo khoa, các em phân biệt một số đặc điểm về nước sạch và nước bị ô nhiễm?

Loại nước	Đặc điểm
Nước sạch	
Nước bị ô nhiễm	

* Góc áp dụng (Nhóm mảnh ghép):

Sau khi thực hiện xong nhiệm vụ của 3 góc trên, thành viên của ba góc trên sẽ chia đều về 4 nhóm mảnh ghép, sao cho mỗi nhóm mảnh ghép phải có tối thiểu một thành viên của 3 góc trên để thực hiện nhiệm vụ của góc áp dụng.

Mục tiêu: Vận dụng được các kiến thức về nước sạch và nước bị ô nhiễm vào thực tiễn đời sống.

Nhiệm vụ: Hoàn thiện các câu hỏi trong phiếu học tập số 4

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 4

Câu 1. Các nhóm hãy đưa ra ý kiến về tiêu chuẩn của nước sạch, nước bị ô nhiễm (không mở sách giáo khoa).

Câu 2. Giải thích tại sao nước ao, hồ thường đục và không sạch?

Câu 3. Màu sắc của nước ảnh hưởng đến sinh hoạt, sản xuất và sức khỏe của con người như thế nào? Em hãy kể tên một số bệnh mắc phải khi con người sử dụng nguồn nước bị ô nhiễm?

Câu 4. Để môi trường nước tại địa phương em không bị ô nhiễm, các em cần phải làm gì?

+ Thiết kế các tiêu chí đánh giá hoạt động học tập: Chúng tôi thực hiện đánh giá cá nhân HS qua phiếu tự đánh giá (phần

Thực nghiệm), nhóm tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng giữa các nhóm với hai mẫu phiếu sau:

Phiếu tự đánh giá hoạt động học tập

	Nội dung đánh giá	Mức độ			
		Mức độ 1	Mức độ 2	Mức độ 3	
Hoạt động nhóm	Tinh thần hợp tác nhóm				
	Tham gia đầy đủ các góc học tập				
Mức độ thực hiện nhiệm vụ được giao	Góc trải nghiệm	Thực hiện thí nghiệm			
		Hoàn thành PHT số 1			
	Góc quan sát	Thực hiện quan sát			
		Hoàn thành PHT số 2			
	Góc phân tích	Câu 1			
		Câu 2			
		Góc áp dụng	Câu 1		
			Câu 2		
		Câu 3			
		Câu 4			

Mức độ 1: Thực hiện các thao tác làm thí nghiệm nhanh và chính xác; làm đủ và đúng tất cả các câu hỏi trong phiếu học tập; các hoạt động nhóm tốt.

Mức độ 2: Thực hiện đúng các thao tác làm thí nghiệm; làm đủ nhưng chưa chính

xác các câu hỏi trong phiếu học tập; hoạt động nhóm chưa tích cực.

Mức độ 3: Thực hiện các thao tác làm thí nghiệm còn lúng túng; làm không đủ các câu hỏi nhưng những câu hỏi làm được thì chính xác, mức độ hoạt động nhóm không đạt.

Phiếu đánh giá đồng đẳng các nhóm

	Tiêu chí	Mức độ		
		Mức độ 1	Mức độ 2	Mức độ 3
Nội dung	Hoàn thành PHT			
	Kết quả PHT			
Hình thức	Bố cục sản phẩm rõ ràng			
	Chữ viết, lỗi chính tả			
Báo cáo	Trình bày báo cáo rõ ràng, mạch lạc			
	Trả lời câu hỏi các nhóm khác			

Mức độ 1: Hoàn thành và có đáp án chính xác các câu hỏi trong phiếu học tập; trình bày câu trả lời hợp lý, rõ ràng, không mắc lỗi chính tả; trình bày báo cáo rõ ràng, tự tin, mạch lạc và trả lời tốt các câu hỏi của nhóm khác.

Mức độ 2: Hoàn thành được phiếu học tập, kết quả phiếu học tập đúng trên 70%, bố cục trình bày sản phẩm rõ ràng, lỗi chính tả

không quá 5 lỗi, báo cáo rõ ràng, trả lời câu hỏi nhóm khác đạt trên 50%.

Mức độ 3: Các tiêu chí đưa ra chưa thực hiện được.

- Bước 3: Tổ chức hoạt động học theo góc, Bước 4: Đánh giá kết quả học tập: Thực hiện theo nội dung của quy trình dạy học theo góc ở trên.

3.4. Thực nghiệm sư phạm

Chúng tôi thực nghiệm sư phạm trong học kỳ 1, năm học 2020-2021 tại Trường Tiểu học Ninh Dân (huyện Thanh Ba, tỉnh Phú Thọ) với Bài 25. Nước bị ô nhiễm trên 4 lớp: Lớp thực nghiệm: lớp 4A (42 HS), 4B (38 HS); Lớp đối chứng: lớp 4C (40 HS), 4D (40 HS). Kết quả: Thông qua quan sát quá trình hoạt động, học tập trong giờ học kết hợp với phân tích kết quả phiếu đánh giá sau khi tổ chức giờ học theo góc, chúng tôi thấy, HS không những có kết quả học tập tốt mà còn có cảm giác thoải mái trong hoạt động thực hiện nhiệm vụ ở mỗi góc được thể hiện qua thái độ, hành vi của HS ở lớp thực nghiệm so với lớp đối chứng trong quá trình học tập.

4. Kết luận

DHTG là một PPDH tích cực, mỗi GV cần vận dụng quy trình DHTG một cách linh hoạt tùy thuộc vào nội dung kiến thức bài học và điều kiện cơ sở vật chất của từng trường để tạo môi trường học tập tạo hứng

thú cho HS, từ đó HS tự giác, tích cực, chủ động lĩnh hội kiến thức mới và vận dụng tốt kiến thức đã học, qua đó HS phát triển các năng lực: Tự học, hợp tác, giải quyết vấn đề và vận dụng kiến thức vào thực tiễn.

Tài liệu tham khảo

- [1] Dự án Việt - Bỉ (2007). Tài liệu tập huấn về 3 phương pháp dạy và học tích cực (Học theo hợp đồng, theo góc và theo dự án).
- [2] Nguyễn Lăng Bình, Đỗ Hương Trà, Nguyễn Phương Hồng & Cao Thị Thặng (2009). Dạy và học tích cực. Một số kỹ thuật và phương pháp dạy học. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- [3] Phan Thị Thanh Hội & Nguyễn Thanh Dung (2018). Vận dụng dạy học theo góc để dạy học chương “Cảm ứng” (Sinh học 11). Tạp chí Giáo dục, 428(2-4), 54-60.
- [4] Nguyễn Tuyết Nga (2010). Module phương pháp học theo góc. Dự án VVOB.
- [5] Đỗ Hương Trà (2011). Các kiểu tổ chức dạy học hiện đại trong dạy học Vật lý ở trường phổ thông. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm, Hà Nội.

APPLYING THE TEACHING IN CORNERS FOR TEACHING THE MATERIAL AND ENERGY TOPICS IN GRADE 4 SCIENCE CURRICULUM

Tran Thi Mai Lan¹, Dinh Quang Bao²

¹Faculty of Natural Sciences, Hung Vuong University, Phu Tho

²Hanoi National University of Education, Hanoi

Abstract

Teaching in corners has many advantages that expand student's participation, promote their interest and comfort; students get thorough learning and long-lasting effectiveness; teachers have more time for guiding learners. Science in Grade 4 covers the topics such as people and health, material and energy, plants and animals that are conducive to teachers to design learning activities in corners to develop students' competencies. In this article, we present the application of teaching in corners to teach the topics of material and energy in grade 4 science curriculum.

Keywords: *Teaching in corners, material and energy, grade 4 science.*